

Vårt diarienummer: KS.2019.161
Handläggare: Robin Kaas

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
Ert diarienummer: Ku2019/01318/CSM

REMISSVAR AV BETÄNKANDET DEMOKRATIVILLKOR FÖR BIDRAG TILL CIVILSAMHÄLLET (SOU 2019:35)

Gislaveds kommun har valt att yttra sig om kulturdepartementets utredning *Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället*. Utredningen har haft i uppdrag att redovisa hur demokrativillkoren i de förordningar som styr den statliga bidragsgivningen till civilsamhällets organisationer är utformade. Utredningen påpekar att statliga bidrag till civilsamhället inte bara fördelas utifrån förordningar utan även genom regleringsbrev och andra regeringsbeslut samt i några fall med stöd av lag, och utredningen omfattar även de villkoren.

Gislaveds kommuns synpunkter

Gislaveds kommun välkomnar *Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället* och ser positivt på tydligare demokrativillkor för organisationer som ansöker om bidrag från myndigheter. Även om lagförslaget inte ställer några krav på Gislaveds kommun är det positivt med tydliggöranden rörande demokrativillkor då dessa kan tjäna som förlagor för liknande styrning på kommunal nivå. Gislaveds kommun ser också positivt på ett tydliggörande i det förebyggande arbetet inom trygghet och säkerhet.

Utredningen

Utredningen konstaterar att civilsamhället, dvs. den del av samhället som är skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen, är av central betydelse för demokratin och har flera viktiga funktioner. Det civila samhället verkar som demokratiskola, röstbärare och opinionsbildare, skapar samhällsnyttig verksamhet inom olika sektorer och bidrar till gemenskap och tillit mellan människor. De statliga bidragen till civilsamhället är motiverade av dessa samhällsnyttiga funktioner. Staten måste dock kunna försäkra sig om att bidrag fördelas till verksamheter som är förenliga med samhällets grundläggande värderingar och det är av den anledningen nödvändigt att demokrativillkor ställs i den statliga bidragsgivningen. Tydliga demokrativillkor är också viktiga för allmänhetens förtroende för bidragsgivningen och för tilliten mellan det offentliga och det civila samhällets organisationer.

I nuläget ställs tre typer av demokrativillkor för bidrag till organisationer i civilsamhället. Villkor ställs på att organisationen (1) har ett syfte som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle, (2) är demokratiskt uppbyggd eller (3) i sin verksamhet respekterar demokratis idéer.

Utredningen konstaterar att nuvarande demokrativillkor tillämpas olika av olika myndigheter och andra bidragsgivande instanser. Av de cirka 80 förordningar som för bidrag till det civila samhällets organisationer ställer ungefär hälften någon typ av demokrativillkor. Av de tre typerna av demokrativillkor är det villkoret som handlar om organisationers verksamheter som är mest problematiskt och flera bidragsgivande myndigheter anser den typen av villkor som svåra att tillämpa. Vanligen formuleras de som att organisationerna i sin verksamhet respekterar demokratis idéer inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering.

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON/FAX	E-POST/WEBB	ORGANISATIONSNR	GIRO
Gislaveds kommun 332 80 Gislaved	Stortorget 1 Gislaved	0371-810 00 0371-940 79	kommunen@gislaved.se gislaved.se	212000-0514	Bankgiro 426-7225

Det grundläggande motivet för demokrativillkor i bidragsgivningen till civilsamhället är att förhindra att offentliga bidrag lämnas till verksamheter som strider mot samhällets grundläggande värderingar. Utredningen anser att för att detta ska uppnås räcker det inte med demokrativillkor avseende en organisations syfte eller uppbyggnad, utan villkor måste även ställas på en organisations verksamhet.

Utredningens förslag till demokrativillkor

Bidrag ska inte få lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten,

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Arbetet i Gislaveds kommun

Gislaveds kommun tilldelar bidrag till civilsamhällets organisationer främst genom kulturförvaltningen och genom fritidsförvaltningen. I dagsläget ställer förvaltningarna redan demokratikrav främst rörande organisationers uppbyggnad. En organisation som söker bidrag från Gislaveds kommun måste enligt gällande bidragsnormer vara öppen för alla och uppbyggd enligt demokratiska principer och ha en vald styrelse och antagna stadgar.

Idag ställs inga demokratikrav på organisationernas verksamheter i sig, utan endast krav på antalet ungdomsmedlemmar och antalet aktiviteter per år.